

"SINGEL 33"

13e jaargang - no. 6

JUNI 1982

REDAKTIE:	Peter Beenackers (deb. adm.)	toestel	2193
	Kees Brinkman (pat. vervoer)	"	2000
	Marjan van Dongen (voed. ass. 14)	"	2428
	Ellen Janssens (pat. reg.)	"	2350
	Bob Leclercq (pers. zaken; koörd.)	"	2404
	Ada Stroop (verpl. afd. 05)	"	2223
	Peter Weterings (centr. keuken)	"	2426
	Rinus Wijngins (centr. keuken)	"	2426

Redaktie adres: Postbus 13 (interne post)

Dankbetuigingen	2
Leven zonder werk	3
Bestuurs-mededeling	6
De wereld waarin ik leefde	7
Dankbetuiging	10
Directie-mededeling	11
Examen-uitslagen	11
De schokkende werkelijkheid	12
Leven	13
Puzzel	14
Van de ko(o)k	15
FC Ignatius	19
Jaarlijks uitstapje F.C. Ignatius	22
De tien geboden van een hartlijder	23
Gelezen in "Achterklap"	23
Terugblik Bingo-avond DIO	24
Specialisten winnen na strafschoppen	28
Sportievelingen gevraagd	29
Singeltjes	29
Intern volleybaltoernooi	30
S.I.Z. medewerkers in het nieuws	31
Wist U dat.....	32
DIO programma juni	33
Volleybal DIO	34
Wie is dit	35
12 mei - dag van de verpleging	36
12 1/2 jarig jubilea	39
Personalia	40
Keerzijde van de medaillon	41
O.R. informatie	43

Dankbetuigingen

Geachte directie,

Hierbij dank ik u hartelijk voor het prachtige bloemstuk en het kado, die ik van u heb ontvangen ter gelegenheid van mijn 12 1/2 jarig jubileum.

Jolanda Bakx, afdeling 05.

Geachte vrienden en kollegaas,

Voor uw belangstelling, in de vorm van persoonlijke gelukwensen, felicitaties, kado's en bloemen, ter gelegenheid van mijn 12 1/2 jarig dienstverband hier in het ziekenhuis, wil ik u hartelijk danken.

Jolanda Bakx, afdeling 05.

Hierbij wil ik de directie van het ziekenhuis en D.I.O. bedanken voor de prachtige bloemstukken die ik tijdens mijn ziek zijn mocht ontvangen. Ook dank ik het personeel van de O.K. voor de belangstelling, de bloemen en de vele bezoeken, ik had nl. nooit verwacht zoveel bezoek te krijgen tijdens mijn verblijf in het A.Z.R.

Het personeel van afd. 05 wil ik nogmaals danken voor de goede zorgen die ik mocht ontvangen in oktober en november 1981.

A. Peeters, afdeling O.K.

Graag wil ik mijn kollegaas, de directie en de personeelsvereniging DIO bedanken voor de bloemetjes en de steun gedurende mijn afwezigheid.

Lia van Overveld-Vermunt
nucleaire geneeskunde

Graag wil ik de directie, verpleegkundig personeel en kollega-voedingsassistentes van afd. 13 en 14 en alle voedingsassistentes van het ziekenhuis bedanken voor de attenties tijdens mijn ziekteperiode.

Anka Peeters,
voedingsassistente.

BOLERO: Ravel wat maak je me nou!!!

Thuisblijven moet je doen als je gezond bent. Dan geniet je er meer van', zei vorige maand de veelgeplaagde vader uit Peter v. Straatens vermaarde Parool-strip. Zijn gelijk wordt met universitaire sanctie onderschreven door Henriëtte Merens-Riedstra uit Delft. Zij promoveerde vorige maand op een proefschrift over de dagvulling van zieken en arbeidsongeschikten, mensen, die plotseling voor onbepaalde tijd hun werk hebben moeten opgeven en ziek of gehandicapt hun dagen moeten zien door te komen.

Welnu, die vinden er geen pest aan, concludeerde mevrouw Merens na een onderzoek van tien jaar.

Dr. Henriëtte Merens-Riedstra (35) promoveerde in december aan de Rijksuniversiteit Limburg te Maastricht op een proefschrift over 'Leven zonder werk'. Zij is medisch sociologe: een socioloog, die zich richt op de gezondheidszorg maar zij werd doctor in de geneeskunde omdat . . . de RL geen sociologische faculteit heeft en de door haar verkozen promotor verbonden was aan de Maastrichtse universiteit, als medisch socioloog.

Ze werkte vroeger aan het Instituut voor Preventieve Geneeskunde/TNO in Leiden, ze was voorzitter van een kinderdagverblijf en lid -voor de PvdA - van de Delftse gemeenteraad.

'Die functie moest ik opgeven omdat ik zelf arbeidsongeschikt werd', zegt ze. 'Ik was een tijdje ziek en daarna kon ik het avond- en nachtwerk niet meer aan. Ik heb in die tijd gemerkt dat de arbeids-

ongeschiktheid voor een vrouw iets anders is dan voor een man. Die gemeenteraad is een halve buan en die miste ik wel, maar er staat zoveel werk thuis in het gezin tegenover. Dat bestaat voor een man niet in die mate'.

Vrouwen niet

Vrouwen komen echter onder de 1100 ondervraagden van het bijgaand besproken onderzoek naar de ervaringen van arbeidsongeschikten niet voor. Het enquêteren en de verwerking van de onderzoeksresultaten kost geld en omdat voor vrouwen andere situaties gelden dan voor mannen zou een uitbreiding met vrouwelijke proefpersonen een aanzienlijke vergroting van het werk hebben betekend en daarvoor was geen geld. Om die reden werden ook geen WW'ers in het onderzoek betrokken, zomin als mensen met een psychische handicap.

Tien jaar geleden werkte Henriëtte Merens op het Nederlands Instituut voor Preventieve Geneeskunde TNO te Delft. Als medisch sociologe hield ze zich er bezig met wetenschappelijke aspecten van de gezondheidszorg.

'Het was de tijd van nieuwe gedachten over arbeidsethos en vrije tijdssethos: velen hielden zich bezig met alternatieven voor arbeid', zegt ze. 'In dat verband wilden we weten hoe mensen in de zieketwet en de WAO hun dagen doorkomen; we dachten, dat ze een redelijke dagvulling hadden'.

Een werkgroepje van het instituut ondernam een onderzoek, dat later door Henriëtte Merens op eigen houtje werd voortgezet.

Al ras bleek er heel wat meer aan de hand te zijn met de arbeidsongeschikten dan alleen maar hun tijdsbesteding.

Henriëtte Merens: 'Er speelden veel meer factoren mee in het nieuwe bestaan van de zieken of WAO-ers. Om te beginnen de ziekte zelf die hun problemen bezorgde. Punt twee: er verandert veel in het gezin wanneer de vader opeens niet meer gewoon werkt maar ziek thuis is. Dan is er de reactie van de omgeving, althans in het gevoel van de betrokkene, die zich als een profiteur voelt beroddelid. En tenslotte spelen zijn eigen ideeën over werken een rol; oriëntatie op arbeid, noemen we dat: of iemand werken beschouwt als een noodzakelijk kwaad of als het belan-

grijkste voor de mens of hoe dan ook'.

Elfhonderd interviews

Al die dingen bleken mee te spelen in de beleving van zijn situatie door iemand die door een aandoening is uitgeschakeld. Ruim 1100 dezulken werden geïnterviewd, de meesten zelfs meer malen omdat er verschil is in iemands ervaringen na één of na tien maanden. De eerste interviews deed Henriëtte Merens zelf om vast te stellen hoe en met welke inhoud de volgende het best konden worden gehouden; daarna gingen enquêtrices van de Nederlandse Stichting voor Statistiek er mee op pad. Het algemene beeld, dat uit de interviews tevoorschijn kwam

allemaal prettige vakantie!!!

was: arbeidsongeschiktheid is niet leuk, de meerderheid (92 pct.) wil meteen weer aan het werk.

Daarbij gaat het om twee belevingen:

1. De vergelijking van de situatie van vroeger met die van nu, die negatief uitvalt voor het heden. In proefschrift-terminen: de satisfactie met het dagelijks bestaan is negatief.

2. De algemene levenshouding, die voor een veel kleiner percentage negatief bleek te zijn ('Ik zie de toekomst somber in', 'het leven is alleen maar misère' e.d.). Maar, legt mevrouw Merens uit, dat kan er mee te maken hebben, dat zo'n mismoeidigheid eigenlijk de mislukking van je eigen leven impliceert en dat geef je maar niet zo gauw toe.

Verveling

Vooraf de nieuwe verveling bepaalt de instelling tegenover de twee ervaringen. Hoewel 95 pct. van de ondervraagden last had van zijn aandoening kon toch driekwart een hoop dingen doen zonder problemen. Maar de hobby's, het huishouden, de boodschappen, de bezoeken en de wandelingetjes hielden toch de verveling niet buiten de deur.

'Daar bleek de opvatting mee samen te hangen, dat alleen maar werk voor anderen nuttig en zinvol is, niet werk voor jezelf', licht de nieuwe doctor toe.

Maar om in hun nieuwe situatie werk voor anderen te gaan uitvoeren – op kinderen passen, voor buurthuizen of verenigingen werken – daar kwamen de ondervraagden niet zo gauw toe. Henriëtte Merens: 'Hoe drukker je het hebt, hoe meer je presteert – dat is een feit. Dus het omgekeerde is misschien ook waar: als je plotseling tijd over hebt doe je nauwelijks meer wat nuttigs. Bovendien doe je veel van dat soort activiteiten als bijv. verenigingswerk niet graag alleen. Nu moet ik er bij zeggen, dat de interviews zijn gehouden in 1974 en 1975 en dat er inmiddels wel wat ten goede is veranderd, zoals de WAO-belangenverenigingen en de projecten die door gemeenten zijn gestart.

Geen werk erger dan kwaal

Moeilijker dan de kwaal blijkt voor de getroffen en het leven zonder werk te verdragen te zijn. Tweederde voelt zich buitengesloten: 'ik hoor nergens meer bij', is letterlijk hun klacht. Drie-

kwart zegt onomwonden: ik mis mijn werk.

Waarom missen ze het?

- Vanwege het contact met de collega's ('je ziet niemand meer'). De omgang met burens, vrienden en wijkgenoten kan niet de contacten tijdens de nuttige arbeid vervangen.
- Door een gevoel van onmisbaarheid ('niemand kan mijn werk eigenlijk overnemen').
- Omdat het vak niet meer wordt uitgeoefend.
- Omdat de geldelijke situatie er op achteruit is gegaan.
- Door een gevoel van nutteloosheid ('je bent iets waard als je werkt').

Daaruit trekt Henriëtte Merens de conclusie, dat in het algemeen in de eerste plaats moet worden gezocht naar werk voor arbeidsongeschikten. Voorzieningen tijdens hun absentie komen op de tweede plaats. De kwaliteit van de arbeid moet verbeterd net als de begeleiding van ziekteverzuim. Daarmee zou immers veel langdurige uitschakeling kunnen worden voorkomen.

'Betere stoel'

'Het personeelbeleid kan veel bijdragen tot het vermijden van arbeidsongeschiktheid' is haar stellige overtuiging. 'Bijvoorbeeld door beter te zijn ingericht op deeltijdarbeid, waardoor mensen niet afknappen op te zware taken, maar ook door mensen met een handicap beter op te vangen: met een betere stoel of met een aangepaste typemachine of een speciale leeslamp, ik noem maar wat. Veel gehandicapten verzorgen zelf aanpassingen, maar die ruimte moet er dan wel voor hen zijn'.

'ER KOMT NOOIT IEMAND KIJKEN'

Een vaak gehoorde klacht van mensen, die ziek of gehandicapt thuis zijn afgesloten van hun werk: er komt nooit eens iemand van de zaak kijken.

Henriëtte Merens: 'Dat hoorden we nogal eens tijdens de interviews: de thuiszitters beklagen zich er over, dat er

nooit eens iemand van het werk op bezoek komt. Of het nou iemand van personeelszaken zou zijn of een collega of chef: ze zouden allemaal welkom zijn.

Maar het gebeurt nauwelijks. Ze krijgen een kerstpakket thuis gestuurd en daar blijft het bij.

Aan alle medewerkers van de
Stichting Ignatius-Ziekenhuis

bestuur

uw ref.

onze ref.

4817 JX breda. 3 mei 1982
wilhelminasingel 33

Geachte dames en heren,

Bij brief van 3 mei 1982 heeft de bestuurscommissie beleidsformulering de "herziene versie van de concept-beleidsnota Stichting Ignatius-Ziekenhuis" aan het bestuur aangeboden.

In zijn vergadering van 27 april j.l. heeft het bestuur na overleg met de directie en met het bestuur van de medische staf besloten n.a.v. de herziene concept-nota een tweetal hearings te organiseren, nl. één op 15 juni a.s. voor de medische staf en één op 16 juni a.s. voor alle medewerkers.

Ik nodig u namens het bestuur hierbij uit voor de hearing op

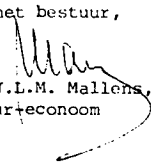
16 juni a.s. om 19.30 - ± 22.00 uur in de aula.

Tijdens deze hearing zal de bestuurscommissie beleidsformulering voltallig aanwezig zijn. De voorzitter van het bestuur, prof.dr. C.J. van der Weijden, zal de bijeenkomst voorzitten. U wordt verzocht eventuele commentaren, opmerkingen en vragen over de nota tot uiterlijk woensdag 9 juni a.s. schriftelijk toe te zenden aan de secretaris van de commissie, de heer F.J.M. Staal.

De commissie heeft dan nog de gelegenheid de discussie tijdens de hearings voor te bereiden.

Hopend op uw aller komst, tekent,

namens het bestuur,

drs. A.J.L.M. Mallens,
directeur+econoom

DE WERELD WAARIN IK LEEFDE GEDURENDE DE TIJD OP INTENSIVE CARE
EN IK ME NIET BEWUST WAS VAN HET DAGELIJKS GEBEUREN OM MIJ HEEN.

29 januari - 4 maart '82

In verband met de andere manier van beleven was een ruimte, die normaal vierkant was, nu in de lengte tot 1/3 teruggebracht. Dit had bepaalde dingen tot gevolg, n.l. er werd minder gegeten, er was minder ruimte nodig om te leven. Alles, ook mensen, kon platter worden. Personeel wat betrokken was bij de verzorging, medewerkers dus, hadden aanpassingsoperaties gekregen om een normaal onopvallend uiterlijk te krijgen. (gezicht)
Enige tijd hebben we gewoond op het terrein, dat in gebruik was voor de directie van de Jaguarfabrieken waar ik deel van uitmaakte. Daar hadden we ons appartement in het noorden van het terrein en ons appartement bij het kantoor. Deze werden m.b.t. de ruimte steeds verder in grootte teruggebracht.
Dan zag ik onze appartementburen weer bezig met het opnieuw opslaan van hun bezittingen en begon ik zelf ook maar weer. Maar de ruimte werd steeds kleiner.
Wat de ruimte betreft had ik de beschikking over een speciale witte Jaguar, type 111 die 3 uitlaten had.

Op een ander moment dan waarin ik voor Jaguar werkte, werden in de voor mij aangrenzende ruimten voorstellingen getoond of opgeslagen. Ik ben éénmaal in zo'n ruimte geweest omdat ik op dat moment voorstellingen in mijn lichaam had, die afgedraaid moesten worden. Deze ruimten waren als volgt ingedeeld:
Het publiek nam één vlak van deze ruimte in en één vlak werd gebruikt om de voorstellingen tegen af te spelen. De andere vier wanden werden gebruikt om de te tonen voorstellingen plat op te slaan.
Deze voorstellingen werden uitgevoerd op een voor ons onbekende manier (misschien Afrikaans of Aziatisch) waarbij het materiaal eventueel door lampen gekleurd kon worden. Het materiaal was van origine zwart, maar zag er met de kleurschijnwerpers uit alsof er gebruik gemaakt werd van olie. Ook olie verkleurt zo n.l., wanneer het op water drijft. Mijn borst was als magazijn gevuld met voorstellingen die op deze manier werden meegesmokkeld, teneinde invoerrechten te sparen.
Deze voorstellingen duurden ca. vijf uur en vertegenwoordigden een waarde van 950.000 gulden. Dit deed men kennelijk via slachtoffers van ongevallen die hun bewustzijn verloren hadden en lichamelijk geen tegenstand meer kunnen bieden.

BOLERO: Ravel wat maak je me nou!!!

Die voorstellingen die in mij opgeslagen waren, bestonden uit modevoorstellingen van Engelse embleems, zoals zij op jassen en dassen gedragen konden worden, wat reeds jaren gebruikelijk was, zoals b.v. een papegaaitje, uiltje etc.

Van de verschillende uitvoeringen van het papegaaitje waren dan zo'n duizend opnamen gemaakt.

De voorstellingen vanuit mijn borst gingen dan via mijn mond en werden op de achterwand gespannen, automatisch en snel.

Ik moest dan ook rustig blijven liggen. (Dit speelde zich boven af waarbij ook mijn vrouw aanwezig was.)

Ik voelde wel na verloop van tijd dat het gewicht in mijn borst zich verplaatste van de linker- naar de rechterkant.

Deze opnamen zijn ook nog een keer in Engeland afgedraaid door mij.

Hierna vond ik het bezwaarlijk om steeds gebruikt te worden en daarbij ook mijn vrouw nog vaak bezig te zien. Ik zou het liefst opgenomen worden in een ziekenhuis en deed daar ook alle moeite voor. Ik kreeg de indruk gevangen gehouden te worden omdat ik teveel wist en zelf niet weg kon. De ruimten waarin wij leefden waren stalen containers die aan elkaar gekoppeld waren en waarin zich vensters bevonden.

Deze containers waren verspringend aan elkaar gekoppeld.

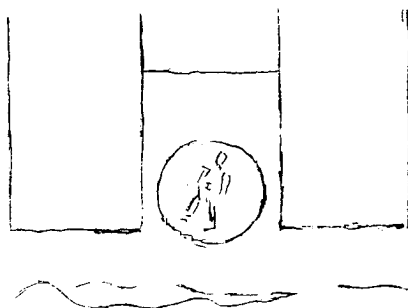
De ruimte waar ik opgeslagen was na mijn Engeland bezoek, was tussen twee containers aan de waterkant op een kabelhaspel van wel zo'n twee meter.

Ik ben daar ook via welwillende verpleging in contact gekomen met Bijlsma, waarmee ik dan besprak op welke manier ik zou kunnen ontsnappen om naar een ziekenhuis te kunnen komen.

Verschillende keren (2 of 3), wanneer ik tussen de containerunits verpleegd werd, bleek mij dat de laatste aanwezigen middels plannen, inclusief werktuigen, van plan waren zich van mij te ontdoen. Het kostte me ontzettend veel moeite en inspanning om deze plannen niet door te laten gaan.

Op een bepaald moment was Bijlsma zover met de organisatie, dat ik weg kon en naar een ziekenhuis zou worden gebracht.

Het zou 's avonds gebeuren.

Wanneer gaan we nou eindelijk eten?????

Omdat het vervoer geen bijzondere problemen mocht geven, zou ik met één van de containers gekoppeld worden aan een schip, en zo worden vervoerd.

Volgens één van de mensen die mij die avond verpleegden was het best mogelijk een aantal canules, waar ik aan lag, los te trekken, omdat er eigenlijk maar één echt nodig was.

De container werd op zijn kant gekoppeld, wat een tijdrovende bezigheid was. Omdat ik beter i.v.m. mijn verschijning andere mensen uit het gezichtsveld kon blijven, stond ik op een platformpje, gekoppeld aan die ene slang, en hoorde binnen de stemmen van bekenden klinken.

Gedurende het losmaken van het schip kwamen nog enkele honderden zwarten aan boord. Op het platformpje, dat tegen de wand was bevestigd, kwam geen bezoek meer en op een bepaald moment ben ik buiten kennis geraakt.

Het echt bijkomen heb ik niet bewust meegemaakt, maar op een bepaald moment was ik aan het werk in Kopenhagen aan de Liniën. De vuren van de schepen, die hier kort verbleven, moesten worden aangehouden. Wij liepen hiervoor van buiten, waar we onze longen volzogen met lucht, naar de vuren en bliezen daar dan overheen. De vuren zagen eruit als smidse vuren en de groepen die ze aanhielden, waren zeer groot. Een enkele keer werkten we in dikke rook wanneer de vuren slecht brandden.

Het viel op dat er niet te hard gewerkt werd omdat men er zich duidelijk bewust van was, het werd ook gezegd, dat er na dit schip wel weer een ander schip zou komen.

Afhankelijk van de mensen die 's morgens aanwezig waren, veranderde het beeld en waarschijnlijk ook de dingen die ik mij voorstelde. Het opvallende was dat de bar steeds op dezelfde plaats bleef, en de lamp in het plafond langzaam-draaiende bewegingen maakte, die m.i. te maken had met het beïnvloeden van de patienten.

Soms werd ik 's morgens wakker en dacht een Franse officier te zijn die met zijn rijtuig over de Champs-Elysee reed. Later bleek ik op dezelfde plaats te liggen, maar het licht kwam van de andere kant.

Ik denk dat deze beelden in de overgangsfase kwamen, omdat ik dan steeds na het slapen of dromen nog enige tijd nodig had om mij bewust te zijn van de normale wereld.

(T)wijffels!!!

Zelfs tot in Medium-Care bleef dit bijkomen tot de werkelijkheid na de slaap. Zelfs een droom dat twee Israëli's automaten (duiken) van het ziekenhuis gebruikt hadden en deze teruggaven. "Omdat zij onbruikbaar waren", gaf ik door aan de verpleging. Later bleek dit zich om 12 uur 's nachts te hebben voorgedaan en gaf ik het aan de gealarmeerde verpleegster op de volgende manier door:

"Die twee automaten die daar staan kan je wel meenemen, want de Israëli's konden ze niet gebruiken. Dat komt omdat ze aan één kant van de membraam veel grotere poreuze stenen hebben dan aan de andere kant. Ik zou er met de beste wil van de wereld niet doorheen hebben kunnen plassen".

Jammerlijk probeerde ik dat ook tot ergernis van de verpleging die later mijn bed moest verschonen.

Dankbetuiging

Breda, 17 april 1982

Aan: alle medewerkers van "Ons Ziekenhuis"

Via "Singel 33" wil ik allen hartelijk danken, voor de belangstelling, bloemen en cadeaus, bij mijn afscheid uit "Ignatius". Velen heb ik zien komen en gaan, en er is nogal wat veranderd in die tijd!

Ik dank de directie van het ziekenhuis, in het bijzonder de heer Mallens, voor de bijdrage aan dit afscheid.

Dank aan alle medewerkers van personeelszaken, restaurant en keuken, die voor mij deze afscheidsreceptie, tot een gezellige ontmoetingsmiddag hebben gemaakt.

Speciaal de Zusters van "Mater Dei", die in groten getale aanwezig waren, mijn hartelijke dank. Wat hebben we nog leuke herinneringen op gehaald!

Ik wens iedereen het allerbeste.

Met vriendelijke groet,

zr. J. van Leeuwarden,
poli K.N.O.

---

allemaal prettige vakantie!!!

Directie-mededeling

16 april 1982

Aan:

- de leden van de medische staf
- alle medewerkers

L.S.,

Het doet ons genoegen u te kunnen mededelen, dat het bestuur van ons ziekenhuis, ter opvolging van de heer F.F.J.M. Sutorius, met ingang van 19 april 1982, als patholoog-anatoom heeft toegelaten de heer,

J. LOS,

die in samenwerking met de heer J.H. Peters en de nog te benoemen opvolger van dr. A.E. Harmsen zijn werkzaamheden zal verrichten.

De directie.

Examen-uitslagen

Frans Lindsen, 17-4-1982, cursus: Medische Techniek voor verpleegkundigen.

Waarom verpleegkundigen hun beroep vaarwel zeggen

DE SCHOKKENDE WERKELIJKHEID

Waar komen gemeenplaatsen eigenlijk vandaan? Vallen ze zomaar uit de lucht, of zijn ze zo gegroeid? Sinds de verpleging (bijna) niet meer door religieuzen wordt beoefend, kennen we in ziekenhuizen de term 'malaise in de verpleegkunde', waarmee gezegd wil zijn dat verpleegkundigen het bijltje erbij neergooien, het voor gezien houden. Verpleegkunde wordt geassocieerd met moeheid, frustratie, agressie. Wat is er overgebleven van de zogenaamde 'roeping'?

Eén van de demografische (soms seksistische) redenen dat vrouwelijke verpleegkundigen hun carrière beëindigen, is dat zij trouwen en kinderen krijgen. Maar helaas heeft de voordurende malaise in de verpleegkunde niet zozeer te maken met veranderingen in de burgerlijke staat, als wel met heel andere motieven, waarbij in de eerste plaats (Explora, Zürich 1980) worden genoemd het werken op onregelmatige tijden en de vermoeidheid. Als we vermoeidheid niet uitsluitend beschouwen als het gevolg van een inspanning, maar eerder als consequentie van de manier waarop die inspanning is geleverd, dan moeten we met Kramer* en anderen toegeven, dat verpleegkundigen een deprimerende taak hebben, omdat hun werk onvoldoende wordt gewaardeerd. Om de woorden te gebruiken

van een verpleegster die ontslag nam: 'De verpleegkundige brengt de woorden van de arts over naar de patiënt, en vice versa. Maar naar onze woorden, die een herhaling zijn van wat anderen gezegd hebben, wordt zelden geluisterd.'**

De teleurstellingen wegen niet op tegen het zware werk en maken dat zelfs vaak ondragelijk: met een schok wordt de verpleegkundige geconfronteerd met de werkelijkheid, die heel anders is dan men zich had voorgesteld. Het is 'de persoonlijke ondervinding van de nieuwe werksituatie, waarop de verpleegkundige zich gedurende een aantal jaren heeft voorbereid en waarvoor hij/zij meende goéd voorbereid te zijn; in de praktijk blijkt niets terug te vinden van de idealen en waarden die tijdens de opleiding werden gekoesterd (Kramer)'.

De duisternis over de 'malaise in de verpleegkunde' schijnt wat op te klaren, nu men iets gevoeliger wordt voor dit probleem. Die nieuwe gevoeligheid roept op tot bezinning, analyses en discussiebijeenkomsten.

Wil men echter werkelijk tot oplossingen komen, dan zal men het malaiseprobleem rationeler en minder moraliserend moeten aanpakken. Om de schokkende werkelijkheid te kunnen verzachten, zal een strategie op verschillende niveaus gevolgd moeten worden. Hier enkele suggesties:

Op de scholen:

- de leerling-verpleegkundigen niet alleen oplei-

- den voor hun vak, maar ook voor het leven en werken in ziekenhuizen;
- het ziekenhuis integreren in de opleiding als een speciale context waarbinnen de verpleging zich afspeelt;
  - het klinisch onderricht gebruiken als pedagogische gelegenheid om, samen met de leerling, de praktische toepassing in het ziekenhuis te realiseren (wil men kennis kunnen overdragen, dan dienen de studenten daarvoor ontvankelijk te zijn; zo niet, dan onttaardt de studie in een desillusie);
  - aandachtig luisteren naar de problemen die leerlingen in ziekenhuizen ontmoeten, de werkelijkheid identificeren en beschrijven, aangetroffen situaties analyseren;
  - de zelfkennis en het zelfbewustzijn bevorderen; zicht geven op de mogelijkheden om reële veranderingen op verpleegafdelingen te bewerkstelligen;
  - nuttige en gerichte kennis overdragen, met grotere nadruk op intellect en openheid van geest.

In het ziekenhuis

- de artsen bewust maken (geen oppervlakkige welwillendheid) van de werkelijke waarde van de verpleegkunde;
- een meer horizontale (democratische) samenwerking ontwikkelen om reproductie van autoritaire professionele verhoudingen te vermijden: medische handelingen delegeren is iets anders dan commanderen. Bevel - gehoorzaamheid -

- (bestrafing?) - afhankelijkheid: ziedaar de militaire aspecten van de verticale structuren zoals die nog altijd in ziekenhuizen bestaan, tot weinig voldoening van degenen die moeten gehoorzamen. Samen nadenken en gezamenlijk tot plannen komen voor een gezamenlijke behandeling van de patiënt;
- collegialere relaties ontwikkelen tussen verpleegkundigen en hun hiërarchische superieuren, de bureaucratie verminderen door de aandacht meer te richten op personen dan op functies;
  - inspanningen, voorstellen, creativiteit en behoefte aan begrip ondersteunen door middel van continue vorming, niet slechts geconcentreerd in een paar cursussen, maar in de vorm van constante begeleiding, opdat de verpleegkundigen het leven in een ziekenhuis beter aankunnen;
  - intelligente samenwerking is alleen maar mogelijk als alle partners als volwaardige persoonlijkheden worden beschouwd; zelfverzekerdheid behoort niet tot de traditionele waarden van verpleegkundigen. Een openhartiger, eerlijker houding ten aanzien van verpleegkundigen zou hen ertoe kunnen brengen om te laten horen, dat ook zij wel wat te zeggen hebben.

* *Reality Shock: why nurses leave nursing*, Marlene Kramer - St. Louis, 1974

** '*Histoire d'une trahison*', E. Kleiber, *revue ASI* nr. 2 - 1980, nr. 92-4.

Leven

*In zo'n sombere periode
Geef je over
In de golven van het ziek zijn
Is dat zo'n ellendig gevoel
Weg is de drang
Met vreugde
je te storten in je dagelijks bestaan
Terwijl om je heen
De natuur
Een nieuw leven begint
En de vogels volop fluitend
In, voor ons zo'n noodzakelijk
Levens Lucht bevindt!*

I.S.
Etten-Leur.

Puzzel

Ditmaal geen doorloper of doorloper, laat staan een kruiswoord-raadsel. Nee, we gaan weer eens een keertje rekenen. Los het volgende vraagstuk op, inzenden voor 10 juni a.s., en voor de juiste oplossingen de kans op een leuke prijs. Inzenden naar postbus 12, Singel-redactie.

Daar gaan we:

Stel, 3 klokken slaan op exact hetzelfde moment 12.00 uur. Eén klok loopt steeds precies gelijk. De tweede klok loopt per etmaal 10 minuten voor. De derde klok blijft echter per dag 12 minuten achter.

Vraag: Na hoeveel dagen, of weken, of jaren, of misschien wel uren slaan alle drie de klokken weer tegelijk twaalf ?

Met dank aan Zr. Mélnia van Schendel voor deze opgave. Zijn er nog meer mensen met dergelijke opgaven of puzzels, wij houden ons aanbevolen.

UITSLAG PUZZLE NR. 5

De opgave van nr. 5 was niet te moeilijk. Wij kregen een tiental juiste oplossingen binnen. En het noodlot sloeg toe, wie werd prijswinnares: José Leclercq, Heesterbos 5 te Teteringen. Ondanks de redactie-deelname van uw man, gefeliciteerd. De prijs wordt door Bob keurig mee naar huis gebracht en afgegeven.

Voor de knobbelaars die er niet uitkwamen: Het antwoord was: "DOORLOPER". Tot zover puzzel nr. 5.

BOLERO: Ravel wat maak je me nou!!!

Van de ko(o)k

GEKRUIDE EIEREN UIT DE OVEN

2 eetlepels boter - 2 eetlepels gehakte verse kervel - 2 eetlepels gehakte bieslook - 8 eieren - 8 eetlepels room - 4 eetlepels geraspte kaas

Smelt in de kleinste pan die u heeft de boter met het grootste gedeelte van de kruiden. Giet het mengsel op de bodem van 4 vuurvaste eenpersoonsschaaltjes. Breek in ieder schaalpje 2 eieren. Schep er voldoende room over om het geheel te bedekken en strooi er kaas op. Zet de schaalpjes 10 à 15 minuten in een voorverwarmde matig warme oven. Serveer de eieren in de schaalpjes en strooi over elk nog wat kervel en bieslook.

KLASSIEKE EIEREN

6 verse eieren - 6 eetlepels gemengde gehakte kruiden zoals peterselie, kervel, bieslook, sjalotjes, dragon, salie, basilicum en bonekruid - 50 gram boter - 1 eetlepel mosterd - scheutje dragonazijn - reepjes wit brood

Kook de eieren precies 5 minuten in kokend water. Laat ze na deze handeling schrikken door ze onder de koude kraan te houden. Pel de eieren voorzichtig, want ze zijn nog zacht.

Smelt een eetlepel boter in een pannetje en verwarm daar alle kruiden in. Roer er mosterd door en azijn. Halveer de eieren en leg de eihelften als het sausje warm is in de pan. Schud de pan heen en weer. Het eigeel bindt nu enigszins de saus.

Bak inmiddels het brood in de rest van de boter mooi goudbruin. Serveer de eieren zo uit de pan op tafel, met het gebakken brood er apart bij.

OMELET MET TUINKRUIDEN

6 eieren - 3 eetlepels room - zout en peper - 2 eetlepels gemengde gehakte verse tuinkruiden b.v. peterselie, bieslook, dragon of kervel - 40 gram boter

Klop de eieren even los met room en zout en peper naar smaak.

Wanneer gaan we nou eindelijk eten?????

Het mengsel mag vooral niet schuimig worden.
Roer de tuinkruiden door het eimengsel.
Smelt de helft van de boter in de koekepan en laat ze goed heet worden.
Giet dan de helft van het eimengsel in de pan en laat de massa onder voortdurend zacht heen en weer schudden op een heet vuur stollen en lichtbruin worden.
Klap de omelet dubbel en leg ze op een voorverwarmde schotel.
Bak de tweede omelet in de rest van de boter.

KRUIDEN BETER LEREN KENNEN

KRUIDENREKJE

Kruiden met hun heerlijke aromatische geuren zijn een gave van de natuur. Ze helpen ons: om flauw eten pittiger te maken en soms ook bij het verteren, zoals salie bij varkensvlees. Ze kunnen genezend werken. Denk aan munt bij maagklachten of -aandoeningen. Maar waarvoor u kruiden ook gebruikt, u moet ze kennen. Aan een kruidenrekje heeft u niets als u niet precies weet welke geur elk kruid heeft en of u het mee moet koken, dan wel later aan het gerecht moet toevoegen.

Het sterke aroma van een kruid zit in de vluchtige oliën en die komen vrij bij verhitting. Maar op den duur verflauwt de geur. Bewaar de kruiden dus niet te lang. Na een jaar kunt u ze beter weggooien en nieuwe kopen. Neem dan alleen die kruiden die u goed hebt leren kennen. En waar u uw kookkunst letterlijk mee hebt 'opgepept'.

DROOG OF VERS

Gedroogde kruiden zijn of verpulverde stukjes van de bladeren zoals oregane, of zaadjes als die van karwij. Is alles fijn gemalen dan heeft u een geurig poeder. Poeder is minder lang houdbaar. Van het gedroogde kruid neemt u minder dan van het verse: ongeveer een derde.

Zelf kruiden kweken is erg gemakkelijk, bijvoorbeeld op de keukenvensterbank met bieslook of peterselie gewoon in de pot. Het is beter om verse kruiden niet te snijden. Het sap trekt dan in de snijplank.

De beste methode is om kruiden te knippen met een schaar. Wilt u het volgens de regels der "kruidenkunst" doen dan moet het knippen in een beker gebeuren.

---

allemaal prettige vakantie!!!

TUINKRUIDEN KWEKEN, OOGSTEN, BEWAREN

Er zijn kruidenliefhebbers die een echte kruidentuin aanleggen. Andere tuinbezitters laten hun kruiden gewoon groeien tussen de sierplanten. In de natuur groeien kruiden immers ook niet op een kluitje bij elkaar. Wie een balkon heeft kan in potten en bakken heel wat aan het kweken van kruiden doen, zoals: peterselie, dragon, basilicum en thijm. "Binnen" kunt u kruiden op de vensterbank in potten kweken, zoals thijm, bieslook en peterselie. Steeds vaker vindt men bij kwekers en levensmiddelenzaken jonge kruidenplantjes die men zelf verder kan kweken.

Het kweken van kruiden vraagt wel de nodige aandacht maar u heeft er dan ook plezier aan. De meeste kruiden vragen goede doorlaatbare grond. De kruiden die in het Middellandse zeegebied groeien willen volop zon, zoals salie en basilicum. Dat komt de geurigheid ten goede, peterselie en kervel verkiezen halfschaduw. Geplukte verse kruiden voor direkt gebruik in sla of soep moet u niet snijden omdat het sap dan in de snijplank trekt, maar knip ze met de schaar in een beker.

Om kruiden te bewaren moet u ze vlak voor de bloei oogsten. 's Ochtends plukken als de dauw is opgetrokken en de zon de aromatische oliën nog niet heeft verdampt.

Van thijm en rozemarijn plukt u de bloeiende stengel en laat bloem en blad dan samen drogen.

Drogen mag nooit in de zon gebeuren. Hang de kruiden in bosjes of leg ze op een rooster op een luchtige plaats totdat de blaadjes zo bros en knapperig zijn dat ze zich laten verkrumelen. Bewaar ze in goed gesloten potten.

Denk er wel aan dat u van het gedroogde kruid, dat een meer geconcentreerd aroma heeft, minder neemt dan van het verse kruid. U heeft dan ongeveer een derde nodig.

Bieslook en citroenmelisse laten zich niet goed drogen. De meeste kruiden kunt u ook in de diepvries bewaren, maar niet langer dan een maand of twee. U doet dan een kleine hoeveelheid vers geplukte takjes in een plastic zakjes dat goed gesloten in de diepvries wordt gelegd.

Wanneer u peterselie uit de diepvries gaat gebruiken, moet men het fijnknippen voordat het helemaal ontdooid is, want dan is het nog enigszins bros.

ZAAIEN, HOE EN WANNEER?

BASILICUM: teer kruid, zaaien na nachtvorst, liefst in potten. Kan niet verplant worden. Eenjarig.

- BIESLOOK:** zaaien in voorjaar of oude plant scheuren in voor- of najaar. Blijvend en zich uitbreidend.
- CITROENMELISSE:** kan gezaaid in voorjaar, in koude bak of vermeerderen door stekken of scheuren. Overjarig.
- DRAGON:** de Franse dragon, de meest smakelijke kan niet gezaaid, alleen gestekt worden. Overjarig.
- TIJM:** kan gezaaid in voorjaar of afgescheurd van oude plant, ook gestekt in april. Winterhard.
- ROZEMARIJN:** zaaien in april of van oude plant stekken of de wortel scheuren. Winterhard. Afdekken.
- PETERSELIE:** kan de hele zomer gezaaid, van maart tot augustus. Op richels. Ontkiemt langzaam, 5 tot 8 weken.
- SALIE:** kan gezaaid in mei, makkelijker is stekken in april/mei. Na vier jaar is de plant uitgeput. Winterhard.
- KARWIJ:** zaaien in mei, uitdunnen. Is tweejarig. Het - aromatische - zaad is pas het tweede jaar rijp.
- MARJOLEIN OF OREGANO:** zaaien in voor- of najaar. Ofwel in het voorjaar stekken van oude plant.
- KERVEL:** kan van vroeg in het voorjaar tot laat in de zomer gezaaid worden, het beste in augustus. Doorgeschoten planten zaaien zichzelf verder. Eenjarig.
- ZOMER BONEKRUID:** is eenjarig, zaaien in het voorjaar.
- WINTER BONEKRUID:** is blijvend, vermeerderen door stekken.
- SNIJ-SELDERIE:** kan worden gezaaid vanaf maart tot half juni. Ontkiemen duurt een maand.

Kruidenwijzer

Kruiden

Gerechten

Soepen

groentesoep

kippesoep

tomatensoep

Vlees

rundvlees

varkensvlees

stoofvlees

gehakt

lever

lamsvlees

kalfsvlees

Groenten

komkommer

worteltjes

peulvruchten

Diversen

vis

kip

spaghetti

macaroni

nasi goreng

bami goreng

kruidenboter

sla

	Basilicum	Bieslook	Bonekruid	Citroenmelisse	Dragon	Karwij	Kervel	Oregano	Peterselie	Rozemarijn	Salie	Selderij	Thijm
groentesoep		x					x	x	x				x
kippesoep								x	x	x			
tomatensoep	x		x						x	x			
rundvlees								x					x
varkensvlees			x			x		x			x		
stoofvlees			x					x					
gehakt								x	x		x		x
lever	x					x					x		
lamsvlees	x			x						x	x		
kalfsvlees			x					x		x			
komkommer		x	x					x	x	x			
worteltjes		x				x	x	x	x				x
peulvruchten	x		x			x				x			
vis				x	x				x				
kip					x			x		x			x
spaghetti	x							x					
macaroni		x						x					x
nasi goreng								x	x				x
bami goreng								x					x
kruidenboter		x	x				x	x	x				x
sla	x		x	x				x					x

FC IGNATIUS

FC IGNATIUS - VALKENHORST

9 april jl. was voor FC Ignatius de eerste speeldag in de nieuwe BIC-competitie.

We speelden een wedstrijd tegen Valkenhorst. De start van FC Ignatius was voortvarend. Reeds in de eerste minuten waren er enkele doelrijpe kansen, die echter niet werden benut.

Uit de achterlinie kwam een loupezuivere pass over 30 meter van Peter van Velzen terecht in de voeten van John Rijnen, die de Valkenhorst-keeper kansloos liet, en 1-0 aantekende.

Dit was de 6e minuut. FC Ignatius bleef aandringen, maar werd regelmatig - op advies van een zeer matig vlaggende grensrechter - teruggefloten wegens vermeend buitenspel.

Na rust wederom hetzelfde beeld, wat in de 13e minuut resulteerde in een 2-0 voorsprong voor SIZ, wederom een doelpunt van John Rijnen. In de 20e minuut soleerde John Rijnen door de gehele Valkenhorst-defensie en scoorde beheerst 3-0.

Dit betekende ook zijn hattrick.

De wedstrijd eindigde ook bij deze stand.

SANCTA MARIA - F.C. IGNATIUS

13 april was de tweede wedstrijd voor FC Ignatius. Tevoren was al bekend dat dit geen gemakkelijke wedstrijd zou worden.

De ploegen waren in de beginfase zeker aan elkaar gewaagd.

In de 11e minuut een mooie pass in de richting van John Rijnen, die bekwaam intikte 0-1. Door een misverstand in onze verdediging kon Sancta Maria langs zij komen in de 17e minuut 1-1.

Een sterk Sancta Maria drong onze ploeg helemaal in de verdediging. Na enkele wissels in de rust te hebben toegepast kwam FC Ignatius beter uit de verf.

Toch bleef Sancta Maria erg gevaarlijk. Het geluk hadden we echter mee, zodat we behoed werden voor een achterstand.

In de 15e minuut was er een inworp voor FC Ignatius.

Peter Hartmans juist ingevallen voor John Bartels, wierp de bal in op rechts naar Joseph Werken, die verlengde naar Hans Wolff. Deze laatste zette de bal voor, waar Sjors Ideler zeer bekwaam de bal houdbaar inknalde 1-2.

Sancta Maria begon toen furieus aan te vallen om alsnog een gelijk spel uit het vuur te slepen. Onze verdediging voorkwam dit echter, zodat FC Ignatius de tweede overwinning op rij kon bijschrijven.

LUCIA - FC IGNATIUS

Het was de derde wereld in de BIC-competitie. Op een koud en winderig veld begon de wedstrijd om 19.00 uur.

Er was een aantal supporters aanwezig, dat ons team aanmoedigde. Bedankt voor de komst, het was hardstikke leuk jullie te zien. Reeds in de beginfase was het Sjors Ideler die de Lucia-keeper verschalkte en 0-1 scoorde. Een sterk aanvallend SIZ bleef aandringen, maar doelpunten bleven uit. Dit lag mede in het feit dat het veld erg slecht was en vol bobbels zat.

Regelmatig gebeurde het dat de bal juist voor de voeten wegsprong als men een schot wilde plaatsen.

In de tweede helft was dit ook de reden dat er twee open kansen teloor gingen. Toch was het geluk nog eenmaal aan onze zijde. Sjors Ideler die doorging op een dieptepass uit de verdediging verraste de Luciakeeper door de bal vlak voor hem te laten stuiteren en over de graaiende handen van deze goalie rolde de bal in het doel: 0-2. Dit gebeurde allemaal ver in de tweede helft. Er waren nog wat kleine kansen, maar er werd niet meer gescoord.

ELISABETH - FC IGNATIUS

Dit was een erg belangrijke wedstrijd voor beide teams. In de eerste helft een wedstrijd met 2 goed tegen elkaar opgewassen teams, alhoewel de kansen meerendeel aan SIZ-zijde te zien waren. Ver in de eerste helft werd de bal in de SIZ defensie echter slecht verwerkt en Elisabeth kon onderscheppen en scoren 1-0. De rust brak aan en er werd gewisseld.

SIZ begon de tweede helft erg offensief om alsnog een punt uit het vuur te slepen. Elisabeth verdedigde met man en macht en dikwijls was in die defensie het devies: weg is weg. Ook moet gezegd worden dat de Elisabethkeeper formidabel goed speelde en erger voor zijn team voorkwam. Toch kon hij niet voorkomen dat SIZ langszij voor kwam.

Een voorzet vanaf rechts werd door Peter van Velzen ingekopt. De spelers van Elisabeth protesteerden furieus wegens vermeend hard spel van Peter. De scheidsrechter honoreerde dit niet en de stand was met nog drie minuten te spelen 1-1.

Het punt was, dachten wij, veilig. De laatste minuten gaf een omgekeerde wedstrijd te zien en SIZ verdedigde nu met man en macht. Een diepe bal van Elisabeth werd door onze verdediging corner gewerkt. Uit deze corner genomen van links kopte een speler in en het was 2-1 voor Elisabeth. Zo zou de stand ook blijven.

RUITERSBOS - FC IGNATIUS

Deze wedstrijd was voor ons belangrijk om aansluiting te houden met de kopgroep. In ons hart hoopten we dat Klokkenberg en Laurens zouden verliezen. Wie schetst onze verbazing, toen dit ook gebeurde. Belangrijk was het dus voor ons om te winnen en dat deden we ook.

Reeds in de eerste minuut scoorde Hans Wolff 1-0.

Twee minuten later was het wederom Hans Wolff die scoorde 2-0.

In de zesde minuut scoorde John Rijnen 3-0 en herhaalde dit in de achtste minuut 4-0. Toen moesten we even wachten op het volgende doelpunt. Sjors Ideler nam deze in de achttiende minuut voor zijn rekening 5-0 en ook hij herhaalde dit in de 20e minuut en dat betekende een ruststand van 6-0.

In de tweede helft waren het achtereenvolgens Sjors Ideler 2x, en John Rijnen 1x die de eindstand bepaalden op 9-0 voor Ignatius.

Na 5 wedstrijden is SIZ volop in de race om het kampioenschap. Kijkt U maar naar de stand !!!

De stand na 5 wedstrijden ziet er als volgt uit:

	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	doelsaldo
1. SIZ	5	4	0	1	8	17-3
2. Klokkenberg	5	4	0	1	8	13-4
3. Elisabeth	5	4	0	1	8	9-2
4. Laurens	5	4	0	1	8	8-3
5. Lucia	5	3	0	2	6	6-5
6. Ruitersbos	5	2	0	3	4	4-17
7. Diacones.	5	1	1	3	3	15-16
8. Breedonk	5	1	0	4	2	5-18
9. Valkenhorst	4	0	1	0	1	5-10
10. Sancta Maria	4	0	0	4	0	3-7

Met nog een paar topwedstrijden voor de boeg, te weten:

vrijdag 21 mei	Laurens - Elisabeth	19.15 uur
	Klokkenberg - FC Ignatius	19.15 uur
dinsdag 25 mei	Laurens - FC Ignatius	19.15 uur
dinsdag 1 juni	Laurens - Klokkenberg	19.15 uur

staat FC Ignatius er nu toch redelijk voor en we hopen dat U allen ons komt aanmoedigen, nog bij de wedstrijden op:

11 juni	Ignatius - Breedonk
15 juni	Diaconessen - Ignatius

Ik herinner U er nog aan - misschien ten overvloede - dat alle wedstrijden worden gespeeld op de terreinen van Texasbar in de Haagse Beemden.

Start wedstrijden 19.15 uur.

Tot ziens,

John Sep.

Jaarlijks uitstapje F.C. Ignatius

Op zaterdag 26 juni zal het jaarlijks uitstapje plaats vinden van onze voetbal-club.

Het is de laatste jaren een goede gewoonte geworden om met het elftal ter afsluiting van het eerste gedeelte van het seizoen met de spelers en dames een dagje uit te gaan.

Ook nu weer gaan we naar onze vrienden in Leiden en spelen daar om kwart voor elf een wedstrijd tegen Endegeest.

Hierna kregen we van Endegeest een voedzame maaltijd aangeboden waarna we tegen de middag afscheid nemen van Endegeest en we naar Noordwijk zullen gaan.

Daar kan men dan de middag naar eigen keus indelen waarna om 17.30 uur de terugreis zal aanvangen.

Er kunnen met de bus nog enkele kollega's mee voor de prijs van slechts f 10,-.

Je moet je dan wel even opgeven bij J.Sep of ondergetekende.

De bus vertrekt om 8.30 uur bij de hoofdingang.

Tot zaterdag 26 juni.

W.Hartmans.

De tien geboden van een hartlijder

Welke u strikt onderhouden moet, zo u de beste middelen wilt aanwenden om met de meeste zekerheid een hartlijder te worden.

1. Uw arbeid gaat vóór alles, al de rest in het leven is bijkomstig.
2. Gebruik al uw vrije avonden, alle zon- en feestdagen, al uw vakantie om nog meer te werken.
3. Neem nooit een ogenblik ontspanning tijdens het werken.
4. Neem uw werk 's avonds mee naar huis om u tot diep in de nacht in de spanning en de moeilijkheden terug te trekken.
5. Aanvaard alle uitnodigingen voor vergaderingen, zaakbesprekingen, feestmaaltijden en nachtelijk vertier.
6. Zeg nooit neen als men u solliciteert, vooral als dit extra werk meebrengt.
7. Eet nooit rustig of langzaam. Geef aan de maaltijden steeds de sfeer van een zakenbespreking.
8. Vissen, biljarten, jacht en golf zijn een nutteloos tijdverlies.
9. Indien uw werk verplaatsingen meebrengt, reis vooral 's nachts en zorg er steeds voor nooit of nimmer een afspraak te missen. Ren en raas door de dag.
10. Draag nooit uw verantwoordelijkheid over op anderen; doe alles altijd zelf.

St. Jans hospitaal Brugge,
afdeling Cardiologie.

Gelezen in "ACHTERKLAP"

weekblad gezondheidszorg, 2e jaargang 15-4-1982 nr. 15

Greep

Zal Twijnstra Guddé nv, management consultants in Deventer, op den duur een absolute greep krijgen op de Nederlandse gezondheidszorg, meer nog dan minister Gardenius? Ja hoor, dat zit er in. TG doet dat zo: ze trekken jonge managers

aan voor los advieswerk, maar beloven dat die managers na drie of vijf jaar directielid van een instelling in de gezondheidszorg worden.

Eén van de voordelen: je hebt als TG bij zo'n instelling dan een prima

relatie. Een andere is natuurlijk dat je zo managers kweekt. Trouwens: Gardenius doet het eigenlijk al. In Maastricht zitten al minstens drie hoogleraren die ooit op het departement hebben gewerkt.

---

allemaal prettige vakantie!!!

Terugblik Bingo-avond DIO

De Bingo leiding Lia Brekelmans en Jan Bervoets

Op 16 april was er weer een bingo-avond in de lounge.

Om 20.15 uur zat iedereen met een bingo-boekje klaar voor de start.

De eerste ronde begon en het was er erg spannend.

Er waren veel mooie en ook nuttige prijzen, zoals levensmiddelenmanden en zomerspullen voor thuis en aan het strand.

Ook de loten voor de altijd terugkerende loterij werden goed verkocht.

De hoofdprijs hiervoor was een tuinset, dat bestond uit 4 stoelen, tafel en parasol.

Maar de meeste spanning gaf toch de Bingo-hoofdprijs:

Een boot met peddels
twee zwemvesten
luchtbed.

Deze werd gewonnen door:

Gert-Jan Brinkman,

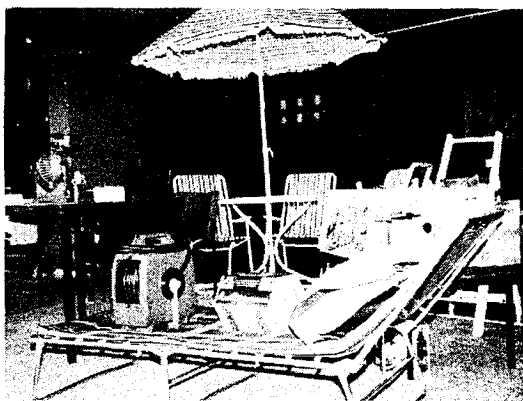
die er dolgelukkig mee was.

Verder wil ik iedereen bedanken die ons die avond geholpen heeft, speciaal Jan Bervoets voor het draaien van de Bingo.

Het was weer een erg gezellige avond.

Lisette Berkers,
D.I.O. Bestuur.

Een gedeelte van de vele mooie prijzen

Een van de winnaars met haar prijs

Tussen de ronden werd van "de tap" druk gebruik gemaakt

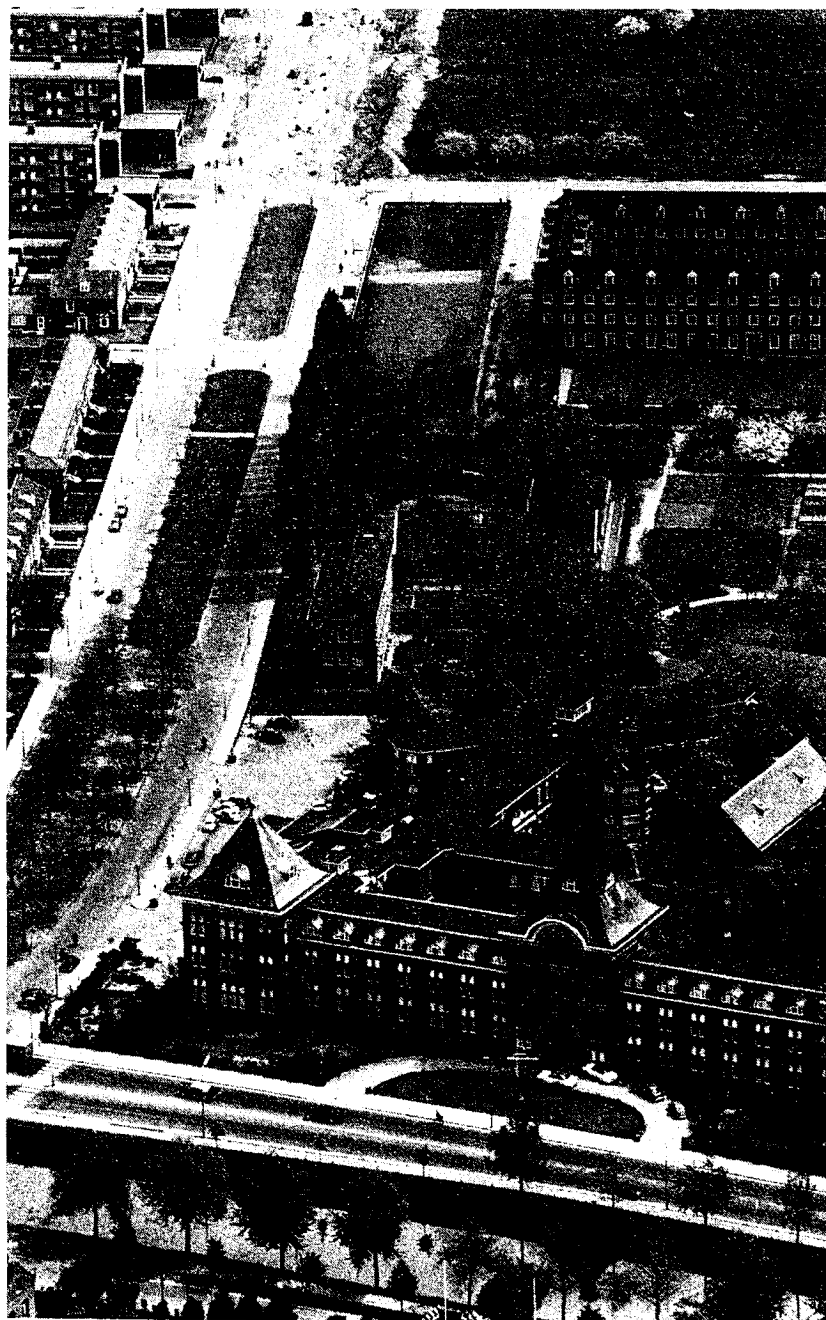

De Bingo-winnaar met zijn prijs Gert-Jan Brinkman

Veel deelnemers moesten nog 1 nummer in de slotronde.

Foto: K.L.M. Aerocarto N.V.

Specialisten winnen na strafschoppen

Op vrijdag 30 april is onder bar slechte weersomstandigheden de jaarlijkse wedstrijd gespeeld tussen de specialisten en het personeel. Er was ondanks het slechte weer bijzonder veel publiek.

Voorafgaande aan het grote spektakel speelde eerst de dames een wedstrijd tegen een dames elftal van zwaluwse girls. Onze dames gingen moedig en strijdend met 2-0 ten onder. Hierna kwam de hoofdschotel van de avond al was het wel jammer dat de specialisten weer geen compleet elftal op de been konden brengen zodat het elftal weer aangevuld moest worden. Het werd een goed op en neer gaande wedstrijd met spannende momenten voor beide doelen. Het doel van de specialisten weer dapper met paraplu in de hand verde digd door dr. van Herk. Maar bij een hoge bal die door zijn vingers glipte was het John Wirken die 1-0 scoorde. Het was nog voor rust dat een van de uitblinkers dr. Hoogbergen met een doffe dreun de zaak weer op 1-1 zetten. In de tweede helft een zelfde wedstrijd beeld met kansen aan beide kanten. Maar de specialisten konden toch door Leon van Valkenburg op 1-2 komen. Intussen kreeg dr. v. Herk ook nog een strafschop te nemen maar deze werd door Jan Lambers uitstekend gestopt.

Het FC Ignatius dames-team

Het Ignatius elftal kwam toch nog op 2-2 door Peter van Velzen zodat bij het eind signaal strafschoppen de beslissing moest brengen.

Het was dankzij fabelachtig keepers werk van dr. van Herk dat de specialisten uiteindelijk met de winst gingen strijken.

Na afloop in een volle Cordial werden de prijzen door dr. Mallens weer vakkundig uitgereikt.

Hierna volgde nog enkele gezellige uurtjes onder elkaar.

W. Hartmans.

SPORTIEVELINGEN GEVRAAGD

Kennedy-mars

Op 18 juni is er weer de jaarlijkse Kennedy-mars in Breda.

Zoals bekend is dit een wandeltocht van 80 km.

Nadat we deze vorig jaar met 7 personen van het SIZ gelopen hebben, verwachten we dat er dit jaar toch meer aan mee zullen doen.

Het minimum moet 20 mensen zijn, willen wij dit jaar weer een auto mee laten rijden voor verzorging, etc. etc. i.v.m. de kosten dat dat met zich mee brengt (benzine).

Doet U mee, gooi dan even een briefje met naam en afdeling in de D.I.O.bus s.v.p. voor 20 juni.

Groetjes,

Lisette Berkers,
D.I.O.bestuur.

SINGELTJES

Trekhaak voor een Simca 1100, vraagprijs f 100,--

Autoradio (opbouw) + speakerbox merk Blaupunkt

vraagprijs f 75,--

Te bevragen bij Paul Schneider, afd.pers.adm. tst.2115

INTERN VOLLEYBALTOERNOOI

Evenals vorig jaar organiseert DIO-volleybal bij voldoende belangstelling eind september een intern volleybaltoernooi waarbij de afdeling OK-anesthesie de vorig jaar gewonnen wisselbeker zal verdedigen.

Deelnemende teams worden verzocht onderstaand briefje met daarop ingevuld de naam van de afdeling en de naam van een contactpersoon

VOOR 1 JULI

op te sturen naar:

Leo Kramer

afdeling Nucleaire Geneeskunde.

Per team wordt f 10,- gevraagd
als bijdrage in de kosten.

OPGAVE

DIO VOLLEYBAL

INTERN VOLLEYBAL TOERNOOI 1982

Afdeling: _____

Contactpersoon: _____

BOLERO: Ravel wat maak je me nou!!!

Visuele poëzie van Paul

Van den berg:
wereldtitel
plankzeilen

Adri
Titel voor
Jaspers
sterk in veldrit

**KRAMER NEEMT LAATSTE
REKORD SCHENK TOCH OVER**

Maria wil complex kwijt

*Frank iets
sterker*

Hereijgers slaat zijn slag in Heerle

Voor deze rubriek kunt u uw kranteknipsels aan de redactie opsturen via Postbus 13, Interne Post.

Wanneer gaan we nou eindelijk eten?????

Wist U dat.....

- Dit de laatste wordt voor de vakantie aanbreekt.
- Ik het in juli en augustus wel voor gezien houd.
- De wedstrijd tussen de specialisten en onze FC een van de beste wedstrijden van de afgelopen jaren is geworden.
- De specialisten nu eindelijk de fel begeerde West-Brabant trofee hebben gewonnen.
- De specialisten nu eindelijk volgend jaar een volledig team op de been kunnen brengen.
- Onze dames vooraf hebben gespeeld en dit niet onverdienstelijk deden.
- Zij nu ook in het bezit zijn van een heel klein bekertje.
- Er toch nog specialisten waren die bang werden dat ze nat zouden regenen en daarom zijn weg gebleven.
- De D.I.O.enquete niet door iedereen is ingevuld gezien het aantal inzendingen.
- Er veel mensen om een dansavond vroegen en er ook positief op een duitse avond is gereageerd.
- Er nog kaarten te koop zijn voor de B.I.C.feestavond met barbeque op 18 juni voor slechts f 2,50 bij Wim Hartmans.
- Op 17 september het orkest van James Last optreedt in Ahoy te Rotterdam.
- U hier beslist naar toe moet gaan.
- Op zaterdag 26 juli FC Ignatius een dagje uit gaat en U dan ook mee kunt voor slechts f 10,-.
- Opgeven bij J.Sep of W.Hartmans.
- De bus om 8.30 uur vertrekt bij de hoofdinqanq.
- FC Ignatius een goed voetbalseizoen door maakt.
- Ik U allen een prettige vakantie toewens en U nog graag even op 4 juni op de fietsenrally zie.

Met zonnige groeten,
Den Bäck.

---

allemaal prettige vakantie!!!

D.I.O.

PROGRAMMA VOOR DE MAAND JUNI 1982

FIETSEN RALLY

4 juni a.s.
annex barbeque

FOTOCLUB

Iedere dinsdagavond in de doka
boven de aula.
Van 20.00 tot 23.00 uur.

VOLLEYBAL

Iedere donderdagavond om 19.30 uur
in de Joseph-Mavo in de Bisonstraat.

RIKKEN

Iedere 2e dinsdag van de maand, altijd
gezellig, leuke prijzen.

TAFELTENNIS

Iedere maandag in de aula van 19.30
uur tot 22.30 uur.

VOETBAL

18 juni a.s.
Feestavond en prijsuitreiking
B.I.C. competitie.

Tot dan.....
O.Q!!!!

Volleybal DIO

Het volleybal-seizoen 1981-1982 zit er weer op.

De twee teams van D.I.O. hebben dit jaar de competitie goed afgesloten.

Het D.I.O.team 1 eindigde op de eerste plaats, met 80 punten en promoveert naar de tweede klasse; het D.I.O.team 2 behaalde de vierde plaats op de ranglijst met 52 punten.

Op donderdag 6 mei werd in Dongen het seizoen afgesloten met een barbecue-bowling avond, die zeer geslaagd mag worden genoemd.

Als eerste eindigde die avond met het bowlen ex-aequo:

1. Lieke Mommaerts - Gerard in 't Groen	
2. Gerard Kamp	3. Ron de Mos
4. Agnes Damen	5. Leo Kramer
6. John Verheyen	7. Mieke Mommaerts
8. Cobie v.d.Pol	9. Marcel Magnée
10/11 Johan van Dortmund	Elly Snoek
12/13 Johan Snoek	Esther Magnée
14. Lia Brekelmans	15. Frank v.d.Pol
16/17 José van Dortmund	Rini Geene
18. Lisette Berkers	19. Ria Kamp
20. Maria Reumers	

Hartelijk dank aan de organisatoren van deze avond.

De bekerfinale die op zaterdag 8 mei in de sporthal te Prinsensbeek werd gespeeld en waar het eerste team van D.I.O. aan heeft deelgenomen, is geëindigd in een overwinning voor het team van Tuinzicht. D.I.O. 1 behaalde de vijfde plaats.

Ook dit jaar organiseren enkele mensen van D.I.O.volleybal weer een toernooi voor het hele ziekenhuis, dat in september zal plaatsvinden.

De datum zal t.z.t. nog worden bekend gemaakt.

Gerard in 't Groen
instrumentmakerij.

BOLERO: Ravel wat maak je me nou!!!

Wie is dit?

IS DIT:

- A. De zandman
- B. Toet-Moses III
- C. Hans Schreuder (M.T.A.)

Wanneer gaan we nou eindelijk eten?????

12 mei - dag van de verpleging knelpunten - inventarisatie

Gegevens:

Rondschrijven van T.Wijnekus (Hoofd verpl.dienst)

Forum: H.Smits-A.Mallens-
R.v.Grondelle-A.v.Dongen-
L.Demarbaix-T.Wijnekus-
R.Bakkers.

Aanwezig: $\pm$ 50 belang-
stellenden.

Doel: Meegeven van knel-
punten aan R.Bakkers naar
landelijke inventarisatie
van "Het Beterschap".

Diskussie:

Voorzitter H.Smits vraagt
na opening om knelpunten
van de verpleeg-afdelingen.
Afd. 13 reikt knelpunt aan:
Inservice opleiding.

L.Demarbaix deelt mede dat
er nog geen alternatief
aanwezig is voor de huidige
opleidingsvorm. Hij acht
een dagopleiding beter.
A.Mallens gaat in op de
consequenties als de in-
service-opleiding zou ver-
dwijnen.

Voor vandaag kan ook hij
geen vooruitzichten aanbie-
den.

H.Smits vraagt of SIZ geen
voorbeeld kan stellen.

A.Mallens leest een passage
voor uit brief die door de
ziekenhuis directeuren naar
minister Gardeniers werd
verstuurd. In deze brief
vragen zij om o.a. verrui-
ming van de bestaande nor-
men.

De ziekenhuis-directeuren laten blijken achter de problemen in de verpleegkundige- en ziekenhuis-organisatie te staan.

R.v.Grondelle geeft hierna een visie op het complexe probleem van de inservice-opleiding. Hij vraagt zich af of de combinatie opleiding/werken wel ideaal te noemen is. Hoe is de reactie van leerlingen op een toekomstige W.W.uitkering? Voor een toelichting op de financiële gevolgen krijgt A.v.Dongen het woord.

Hij licht toe hoe de thans gehanteerde 40-60 norm doorwerkt in het beleid.

Voor iedere 3 leerlingen mogen slechts 2 gediplomeerden in dienst worden gehouden, dus bij afschaffing van inservice-opleiding moet er met minder personeel worden gewerkt.

Trachten de 40-60 norm te veranderen.

Tevens dringt A.v.Dongen aan op een wetenschappelijk onderzoek naar de verpleegkundige bezetting.

Er staat nu nog niets vast. Vanuit de leerlingen wordt er gevraagd om steun voor acties die buiten het ziekenhuis worden gehouden. Volgens Hr.Mallens wordt die steun gegarandeerd door OR en vakorganisaties, die de zaken als "een bok op de haverkist volgen".

Verder verwijst Hr.Mallens naar bief ziekenhuis-directeuren waarin zij aangeven achter alles staan wat een aanpassing van de norm tot doel heeft.

Via alle kanalen worden de problemen behandeld.

Dr.Mendelaar roept de aanwezigen op één front te vormen; in dergelijke aangelegenheden dienen de artsen tesamen met verpleegkundigen één eenheid te vormen.

Dr.Mendelaar had overigens wel problemen met de opgehangen stencils. Volgens hem waren deze te emotioneel van karakter, en er bleek weinig kennis van zaken uit.

Hij deelde mede dat ook bij de artsen de problemen groter worden, hij riep op tot solidariteit.

Hierna dwaalde de discussie enigszins af naar de gebruikte middelen en presentatie hiervan.

R.Bakers deelde mede dat "het Beterschap" zal aandringen op omzetting van de inservice-opleiding naar dagopleiding.

H.Smits vroeg hierna of er nog meer knelpunten konden worden aangedragen.

Resumerend kwam er uit de bus: van de afd. 13 en 22:

Inservice-opleiding

Kraamstage loskoppelen van opleiding

Beperkte mogelijkheden om opleidingen te volgen

Wetenschappelijke vaststelling van het zorgnivo

40-60 norm

Komende ontslag-aanvragen voor leerling verpleegkundigen

Kostenverschuivingen van het ene naar het andere departement.

Tot slot van de discussie vroeg H.Smits om indien nodig meer van dergelijke bijeenkomsten te organiseren, deze vraag is echter onbeantwoord gebleven.

Kommentaar:

Een prima voorbereide forum-diskussie, die toch een teleurstelling is geworden. De bedoeling was knelpunten te verzamelen waarmee R.Bakkers 's middags naar de landelijke actie in 's Hertogenbosch kon gaan. Wat kreeg hij echter mee?

Een handjevol knelpunten, die dan nog voornamelijk door de forum-leden werden aangedragen.

Het knelpunt in de gezondheidszorg lijkt wel bij de verpleegkundigen te liggen.

Wel protesteren en allerlei acties opzetten, maar als de gelegenheid er is om de misnoemens kenbaar te maken, komt slechts een handjevol mensen opdrijven die, en dat is het meest jammerlijke, amper in staat blijken om behoorlijk wat knelpunten aan te geven.

---

allemaal prettige vakantie!!!

Jammer voor diegenen die zich hebben ingespannen voor deze zaak. Je zou bijna gaan denken dat men toch wel tevreden is met de huidige situatie in de verpleegkundige sector.

P. Beenackers.

---

12 1/2 JARIG JUBILEA

12½ JARIG JUBILEUM MEJUFFROUW J.G.M. BAKX

Op maandag 3 mei 1982 werd het feit gevierd dat mej. J.G.M. Bakx, medewerkster schoonmaakdienst, 12½ jaar geleden, nl. op 3 november 1969 in dienst trad van ons ziekenhuis. Dit heugelijke feit werd gevierd onder een gezellig samenzijn met de collega's van de schoonmaakdienst en leiding civiele dienst.

12½ JARIG JUBILEUM MEJUFFROUW J. DE GEUS

In de civiele dienst was er op 3 mei 1982 nog een feestje te vieren. Mej. J. de Geus, werkzaam als telefoniste/receptioniste was op deze datum 12½ jaar in dienst van ons ziekenhuis. Dit heugelijke feit werd gevierd onder het genot van een kopje koffie en gebak met de leiding van de civiele dienst.

12½ JARIG JUBILEUM VAN DE HEER J. VAN DER POL, CENTRALE KEUKEN

Op maandag 17 mei 1982 werd het feit gevierd dat de heer Van der Pol 12½ jaar geleden in dienst trad van het ziekenhuis. Samen met de kollegaas en de leiding van de civiele dienst werd dit gevierd onder het genot van een kopje koffie met gebak. Tijdens deze bijeenkomst mocht de jubilaris twee bijzondere wijnglazen en een dia-projectietafel in ontvangst nemen, waarmee hij zeer content was.

Personeelszaken.

Personalia

GEBOORTES

Roel	zoon van dhr. en mevr. 's-Gravendijk-Hesselmans 1e ziekenverz. poli chir.	d.d. 08-04-1982
Maarten	zoon van dhr. en mevr. Verhoeven-Falier rad. diagn. lab. B	d.d. 12-04-1982
Danny	zoon van dhr. en mevr. Dielbandhoesing-Koppejan voed. ass.	d.d. 17-04-1982
Barbara	dochter van Lia en Nico Reichardt 1e verpl. bloedafname	d.d. 23-04-1982
Dirk-Jan	zoon van Anton en Anneke Rombouts-Leyten rad. diagn. lab. B	d.d. 03-05-1982

HUWELIJKEN

21-05-1982	Isabel de Vries	analist P.A.L.
	Jos Oude Egberink	
25-05-1982	Dianne v. Kuyk	voed. ass.
	Hans Wehren	
13-05-1982	Mary Peeters	verpl. afd. 08
	Harry Bartels	
24-05-1982	Lia de Meyer	apoth. ass.
	Johan Verhoeven	

Voor de ontvangen BLOEMETJES tijdens ziekte, huwelijk en geboorte bedanken:

Mej. Buers	1e ziekenverz. afd. 08
Jose Diepstraten	medew. schoonmaak
Do Spaargaren	verpl. afd. couv.
Elsa Hopley	verloskundige
C. Reniers-v. Dongen	medew. schoonmaak
Hans en Marij v.d. Heuvel-Wisse	verpl. kunstniercentr.
Ad Zijlmans	onderz. ass. nucl. geneesk.
Judith Heij	verpl. afd. 13
Ad Graumans	centr. keuken

UIT DIENST PER 1 MEI 1982

Dhr. J. van Dongen	medew.	schoonm.
Mevr. P. Schreuder-Evers	poolmedew.	c.m.d.
Mej. M. Hey	voed. ass.	voedingsass.
Mej. J. van Leeuwarden	verpleegk.	KNO poli
Dhr. P. Peeters	verpleegk.	IC/MC (militaire dienst)
Dhr. A. Schalk	verpleegk.	IC/MC
Mej. E. Sprenkels	weekendhulp	voedingsdienst
Dhr. L. van Teeffelen	verpleegk.	afd. 21 (mil. dienst)
Dhr. L. van Valkenburg	arts	hartrevalidatie
Dhr. P. Verbraak	verpleegk.	pool (militaire dienst)
Dhr. J. v.d. Boom	planner	pat. reg.

IN DIENST PER 1 MEI 1982

Mej. H.M. Mattijssen	medew.	schoonmaak
Mej. W.C.G.H. Wijne	doktersass.	interne poli
Mevr. C.M. Fluyt-Hendriks	verloskundige	verloskamer
Mej. E.P.M. van Kastel	pooladm.	CMD
Mej. Royon	pooladm.	CMD
Mevr. H.M.Th. Jagersma-Tiggeloven	verloskundige	verloskamer

Keerzijde van de medaillon

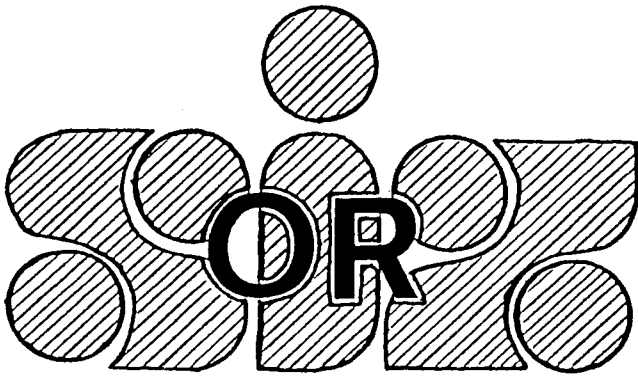
Daar lopen ze dan
De herstellenden
Kreupel, mankt
pijnlijke gezichten
Stilstaand, en even pratend
Met een langzame tred
Schuifelend, de ziekenhuis-gangen door.
Alleen, of met zijn twee
Pratend over hun ziek-zijn
Vooruitzicht van beterschap
Of blij over hun naderende thuiskomst
en een lichtpunt als men enigszins lekker is
van de bepaalde tijden v.d. voederwagens
want dat is ook een leuke onderbreking
van je dagelijkse ziek-zijn sleur
Al die ellende is zo'n mensenleven
GEZOND zijn is een ZEGEN!

I.S.
Etten-Leur

---

allemaal prettige vakantie!!!

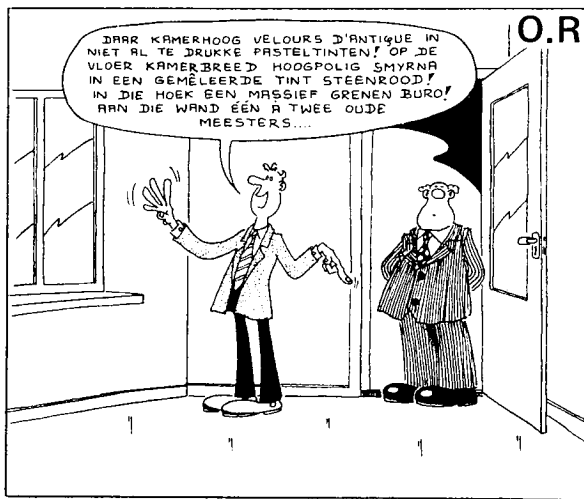

INFORMATIE

Reactie op reactie praktijkbegeleiding

In de vorige Singel (mei nr.5) reageerde Dhr.F.Lindsen, verpleegkundige, op het eerder door de O.R. gepubliceerde artikel over praktijkbegeleiding.

Naast het verheugende feit, dat O.R. publicaties reacties oproepen bij de lezers, lijkt het ons goed ook inhoudelijk op de gegeven reactie in te gaan. Ten onrechte vinden wij stelt Dhr. F.Lindsen dat de discussie rond praktijkbegeleiding als alleenrecht door de O.R. opgeëist zou worden. Integendeel, het is en blijkt in de eerste plaats een zaak van en voor verpleegkundigen. De taak van de O.R. beperkt zich tot het signaleren en verduidelijken van problemen, zoals die aan de O.R. worden voorgelegd. Daarnaast heeft de O.R. zich verdiept in het beleid wat rond dit thema is gevoerd en (dit toetsend aan de praktijk van alledag) gevraagd om een evaluatie. Waar men namelijk kiest voor een systeem, ZONDER AAN DE DAARBIJ BEHORENDE VOORWAARDEN TE VOLDOEN, MAG en MOET een O.R. zich zeker KRITISCH OPSTELLEN. Het is een misverstand het artikel van de O.R. zodanig te interpreteren als zouden verpleegkundigen geen taak hebben in begeleiden. Integendeel, wij stellen duidelijk dat iedere verpleegkundige zou moeten meebegeleiden. Met Dhr.F.Lindsen vinden ook wij het onjuist hiermee alleen de praktijkbegeleidster of alleen de afdelingsverpleegkundige te belasten. De evaluatie zal moeten leren in hoeverre nadere samenwerking geboden is.

O.R. SECRETARIAAT VERHUISD!

Sinds enige tijd is het 'nieuwe' O.R. secretariaat gevestigd op de 3e etage van de leerlingenflat. (uit de lift 1ste kamer links).
Het telefoonnummer is ongewijzigd gebleven namelijk 2151

MA - ME - MO - ?

O.R. vragenuurtje

Laat eens wat van je horen op het (koffie) vragenuurtje dat gehouden wordt op DONDERDAG 24 JUNI van 12.30 tot 13.30 uur in de Lounge.
Tot ziens

(On)duidelijkheid Klokkenberg - S.I.Z. (vervolg)

Reactie O.R. op Bestuursmededeling d.d. 14 - 4 - 1982.

O.R. Jaarverslag 1981 „Dat moet U gelezen hebben”

ONDERNEMINGSRAAD

Aan de Hooggeleerde heer
Prof. Dr. C.J. van der Weijden,
Voorzitter van het Bestuur van de
Stichting Ignatius Ziekenhuis,
Varendonk 6,
4847 RR Teteringen.

uw ref. B/LvW/4430

onze ref.247/OR/RB/eo

breda, 6 mei 1982

wilhelmijnasingel 33

Zeer geachte Heer van der Weijden,

Met verwondering heeft de OR kennisgenomen van Uw schrijven d.d. 14 april 1982 betreffende de samenwerking De Klokkenberg-SIZ.

Op 26 november 1981 heeft de OR in zijn Overlegvergadering aan de heer Mallens nadere verduidelijking gevraagd naar aanleiding van de "Notitie inzake samenwerking SIZ-De Klokkenberg". Duidelijke beleidsantwoorden zijn toen niet gegeven. Ook niet na een pro memorie-schrijven van de OR d.d. 22 maart 1982 aan de directie. Ten overvloede zij vermeld dat de OR al op 8 januari 1980 de directie in deze kwestie om meer beleidsduidelijkheid heeft gevraagd.

Thans wordt de OR middels Uw schrijven aan de leden van de Medische Staf en aan alle medewerkers geconfronteerd met het -plotseling?-verlaten zijdens De Klokkenberg van de destijds hoopgevende "reshufflings-gedachte".

Enerzijds heeft de OR begrip voor de door U beschreven vertragings-omstandigheden, met name de langdurige ziekte van de voorzitter van het bestuur van De Klokkenberg, anderzijds heeft hij bijzonder veel moeite met Uw zeer summiere mededeling dat zijdens De Klokkenberg de "reshufflingsgedachte", zonder verdere opgave van redenen, is verlaten.

Verder roept Uw toezegging aan De Klokkenberg om naar vermogen de SIZ-ondersteuning van de hartchirurgie te zullen intensiveren en uit te breiden bij de OR de nodige vragen op. Vandaar dat de OR dringende behoefte heeft aan nadere informatie, bij voorkeur van en door U persoonlijk.

Blad 2

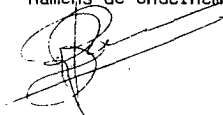
Brief d.d. 6 mei 1982

aan de voorzitter van het Bestuur van de SIZ.

Met name wil de OR vernemen welke consequenties er zullen zijn voor de SIZ medewerkers/sters wanneer De Klokkenberg de door U toegezegde SIZ-hulp te zijner tijd zal gaan 'afbouwen', gezien de duidelijke eigen opstelling van De Klokkenberg op dit moment. Ook vraagt de OR zich af in hoeverre er nog rekening dient te worden gehouden met de eventuele functie-uitbreiding "hartchirurgie" in het nieuw te bouwen ziekenhuis.

Nog meer vragen leven er bij de OR, die bereid is en blijft om middels eerlijke informatie Uw beleid te ondersteunen. Uw schrijven d.d. 14 april 1982 wordt evenwel door de OR als uiterst onvolledig en teleurstellend ervaren.

Hoogachtend,
namens de ondernemingsraad,

M.H. Bakkers,
plaatsvervangend voorzitter OR.

c.c.: directie SIZ.

---

fO.R.um discussie

Interne pool: geschil O.R. - directie

Wat is er aan de hand? Op 1 maart is de interne pool voor (leerling) verpleegkundigen ingesteld. Ondanks herhaald vragen door de O.R. werd nauwelijks informatie gegeven hoe een dergelijke pool eruit zou komen te zien. De O.R. meende dat hij volgens de Wet op de Ondernemingsraden toestemming moest geven over het invoeren van zo'n pool omdat daarmee een wijziging van een werktijdregeling optreedt. Echter de O.R. was nauwelijks geïnformeerd en zeker niet om zijn oordeel gevraagd. Daarom heeft de O.R. op 11 maart formeel de invoering van de interne pool ongeldig (nietig) verklaard.

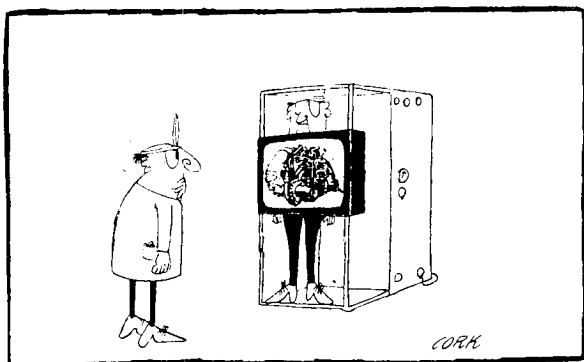
De directie was het echter niet met de O.R. eens dat toestemming gevraagd had moeten worden. Dit meningsverschil, dat eigenlijk gebaseerd is op een interpretatie van de wet, heeft de O.R. daarop voorgelegd aan de Bedrijfscommissie (een scheidsrechterscollege in zo'n geval).

De Bedrijfscommissie heeft op 14 mei hierover vergaderd en een uitspraak hierover kunnen we dan ook op korte termijn tegemoet zien, hierover houden wij u op de hoogte.

Het zou te ver voeren om hierbij te spreken over een groot conflict tussen Directie en O.R. Wel heeft de O.R. dit meningsverschil belangrijk genoeg gevonden om het voor te leggen.

Drijfveer voor de O.R. is daarbij de gevolgde procedure bij het instellen van de interne pool en de grote onduidelijkheid die dit voor de betrokken mensen heeft teweeg gebracht.

een gekompliceerde maagzweer

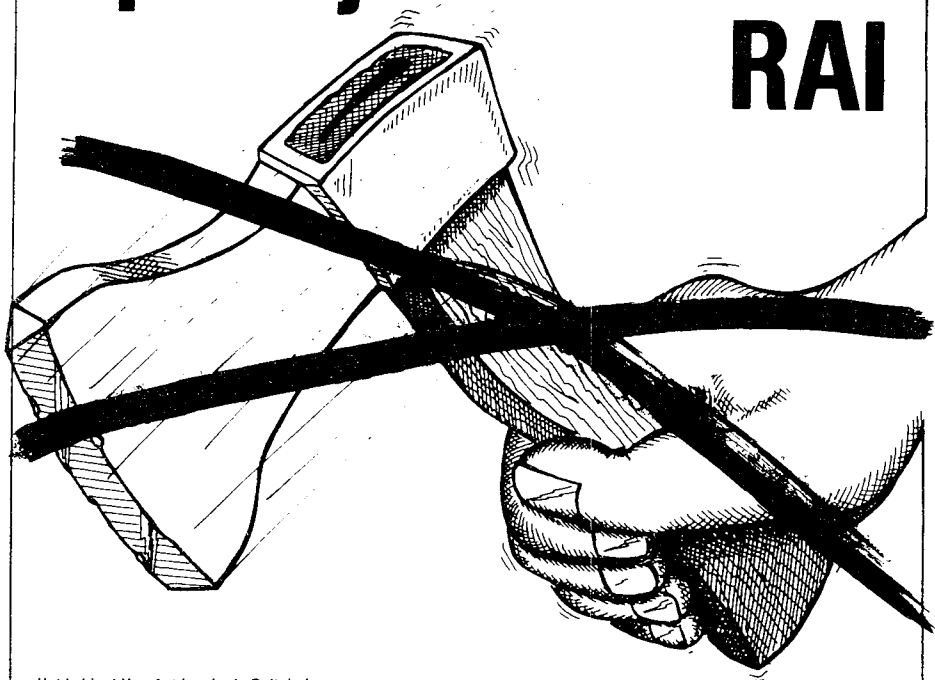

aan een onderhoudsbeurt toe?

"dO.R.ectie" pardon moet "directie" zijn

Op 19 juni naar de RAI

Het kabinet Van Agt is van plan om fors te hakken in de werkgelegenheid in de gezondheidszorg, het welzijnswerk en de bejaardenzorg. Massale ontslagen dreigen! AbvaKabo wil hierover zijn grote bezorgdheid uiten tijdens een grote manifestatie, die op 19 juni van 11.00 uur tot 15.00 uur

in de Deltahal van de RAI in Amsterdam wordt gehouden. Die dag zullen (kader)leden in een veertig tal marktkramen aan de bezoekers hun werkelden presenteren. Er zullen sprekers zijn en levende muziek. Onder het motto „handen uit de mouw, dus handen af van de quaire sector“ roept

AbvaKabo alle leden op die manifestatie met hun huisgenoten, familieleden, vrienden en kennissen te bezoeken. Op 19 juni dus naar Amsterdam!

O.R. portret

Na de uitvoerige bijdrage van vorige maand over Marianne van de Hoogen, deze maand een wat kortere versie over een van de OR leden die al langer in het OR gebeuren meedraait, n.l. Jan Daemen.

Jan Daemen is 26 jaar en binnen de Stichting werkzaam als verpleegkundige op afdeling 16-17, beter bekend als C.C.U.

Jan heeft destijds zijn opleiding binnen ons ziekenhuis doorlopen, en vanaf september 1973 in vaste dienst bij de SIZ.

De OR kan vanaf 1978 rekenen op Jan Daemen.

Binnen de OR heeft hij zitting in de commissie Reglement en verkiezingen, bovendien maakt hij deel uit van verschillende onderwerp-groepen.

Zijn toetreden destijds was voornamelijk te danken aan de inspanningen van o.a. Piet Eelants, die toen op zoek was naar versterkingen van de OR gelederen.

Als basis voor zijn OR lidmaatschap noemt Jan toch echter wel zijn interesse voor sociale aangelegenheden, en zijn destijds gegroeide belangstelling hiervoor vanuit de leerlingenraad.

Jan vindt dat hij namens alle medewerkers in de OR zitting heeft, een speciale vertegenwoordiging voor b.v. verpleegkundigen wordt door hem niet gevolgd. Volgens Jan is de OR een afvaardiging van alle werknemers, die moet trachten door een doelmatig functioneren een invloed uit te oefenen op al de beleidsmatige zaken. De laatste tijd begint de OR steeds beter te functioneren, wat volgens hem voornamelijk komt door een fellere aanpak.

Iets wat toch ook de achterban aanspreekt, wat blijkt uit de reacties die komen op o.a. het koffie-uurtje.

De OR werkt niet polariserend, maar tracht het algemene doel voor al de werknemers na te streven, iets wat door de directie wel vaak als lastig wordt ervaren.

Jan vindt echter dat een goed funktionerende OR een basis vormt voor de weg naar medezeggenschap.

Hierbij worden alle zaken in openheid vooraf gewogen, om gezamenlijk tot konklusies te komen en hieruit het beleid te destilleren.

In sommige zaken begint de demokratisering van het beleid een beetje progressie te maken.

Kijk maar eens naar de activiteiten die op 12 mei (dag van de verpleging) plaatsvonden.

Het moet in de toekomst veel meer voorkomen dat ziekenhuis bestuurders tesamen met werknemers en bonden in diskussie gaan over ingrijpende problemen, over werkgelegenheid etc.

Jammer hierbij is wel dat slechts een klein aantal mensen in de gezondheidssector is georganiseerd. Dit geeft alleen een negatieve wisselwerking: weinig activiteiten van bonden doordat weinig mensen zijn georganiseerd en weinig mensen georganiseerd omdat mensen te weinig horen van de bonden.

Naast de problemen rondom de werkgelegenheid in de ziekenhuizen, vindt Jan Daemen voor de komende tijd de samenwerking met de Klokkenberg en de nieuwbouw van ons Ignatius enkele zeer belangrijke zaken.

Jan hoopt dat met de komst van medische specialisten in de OR, de invloedssfeer van de OR verder wordt vergroot.

Door die uitbreiding van de OR invloed zal een grotere tegenstand van b.v. de direktie tegen de OR worden afgezet. Doch dit alles zal een betere organisatie en beleid als resultaat opleveren.

Jan Daemen die bijna 9 jaar aan de SIZ is verbonden hoopt via zijn OR-aandeel een bijdrage tot een goede werksfeer voor alle werknemers en natuurlijk de patiënten te leveren.

Want zegt Jan, er wordt misschien wel veel gekankerd, maar ik werk wel graag in dit ziekenhuis, en met mij waarschijnlijk erg veel mensen. En een goede werksfeer is een van de belangrijkste dingen, waarvoor ik mij steeds zal blijven inspannen.

